

praktikon
onderzoek en ontwikkeling

Op koers met de Tukker Uitkomsten effectonderzoek

Jan Willem Veerman
Ronald De Meyer

Enschede, 7 april 2011

Graag *evidence-based* alstublieft!

- Druk tot evidence-based werken: het gebruiken van interventies van bewezen effectiviteit
- Voorbeelden van deze druk:
 - Databank jeugdinterventies
 - Erkenningscommissie justitiële gedragsinterventies
 - Beleid van provincies (o.a. prestatie-indicatoren)
 - Druk van zorgverzekeraars in GGZ (“ROM”)
 - Evidence-based onderwijs

Werk aan de winkel, maar hoe?

Twee wegen:

1. Top-down: op bevel van de beleidsmakers alleen maar evidence-based interventies gebruiken en proberen dat aantal zo snel mogelijk uit te breiden; is niet realistisch, geen interventies voor alle doelgroepen, gaat nog 100 jaar duren voor de jeugdzorg zo ver is.
2. Bottom-up: alle bloemen laten bloeien, maar laat ze wel hun bloei tonen, dus effecten moeten zichtbaar worden, dan kunnen we gaan kappen en snijden en zorgen dat de beste overblijven; lijkt begaanbare weg die al is ingeslagen

Ideaal van de tweede weg

- Van alle aangemelde jeugdigen en hun gezinnen wordt de gang door de zorg gevolgd door op verschillende momenten:
 - Gegevens te verzamelen over opgroei- en opvoedingsproblemen en/of competenties
 - Om veranderingen zichtbaar te maken
 - En te benutten voor behandeling, beleid en verder onderzoek
- De interventies zijn voldoende beschreven en onderbouwd
 - We weten waarover we het hebben
 - Overdraagbaarheid
 - Uniformiteit
 - En toch zorg op maat

Niveaus van "evidence" op de tweede weg

De effectladder

4. Is de interventie **werkzaam**?
(Toon aan: interventie is verantwoordelijk voor effect)
3. Is de interventie **doeltreffend**?
(Toon aan: er zijn resultaten)
2. Is de interventie **in theorie** effectief?
(Onderbouw: waarom zou het werken?)
1. Heeft de interventie **potentie**?
(Beschrijf: doel, doelgroep, activiteiten, etc)

Waarom zouden we dit doen?

- Professionaliseren:
 - Leren
 - Goed voor de verbetering van het vak
- Profileren:
 - Verantwoorden
 - Goed voor de legitimering van het vak
- Profiteren:
 - Kennis verkrijgen
 - Goed voor de positionering van het vak

Onderzoeksmethode

- Deelnemers
 - 9 vaartrajecten 2009
 - 43 jongeren jeugdzorg; 17 UWV
 - In onderzoek: 40 jongens (gemiddeld 19 jaar)
16 meisjes (gemiddeld 16 jaar)
- Meetinstrumenten
 - Probleemgedrag
 - Coping
 - Zelfwaardering
 - Competenties leefgebieden
 - [Zelfbepaling (Locus of control)]
- Procedure
 - Jongeren vulden op drie meetmomenten lijsten in (T1=Aanvang, T2=Einde, T3=Follow-up)
 - Verwerking via BergOp

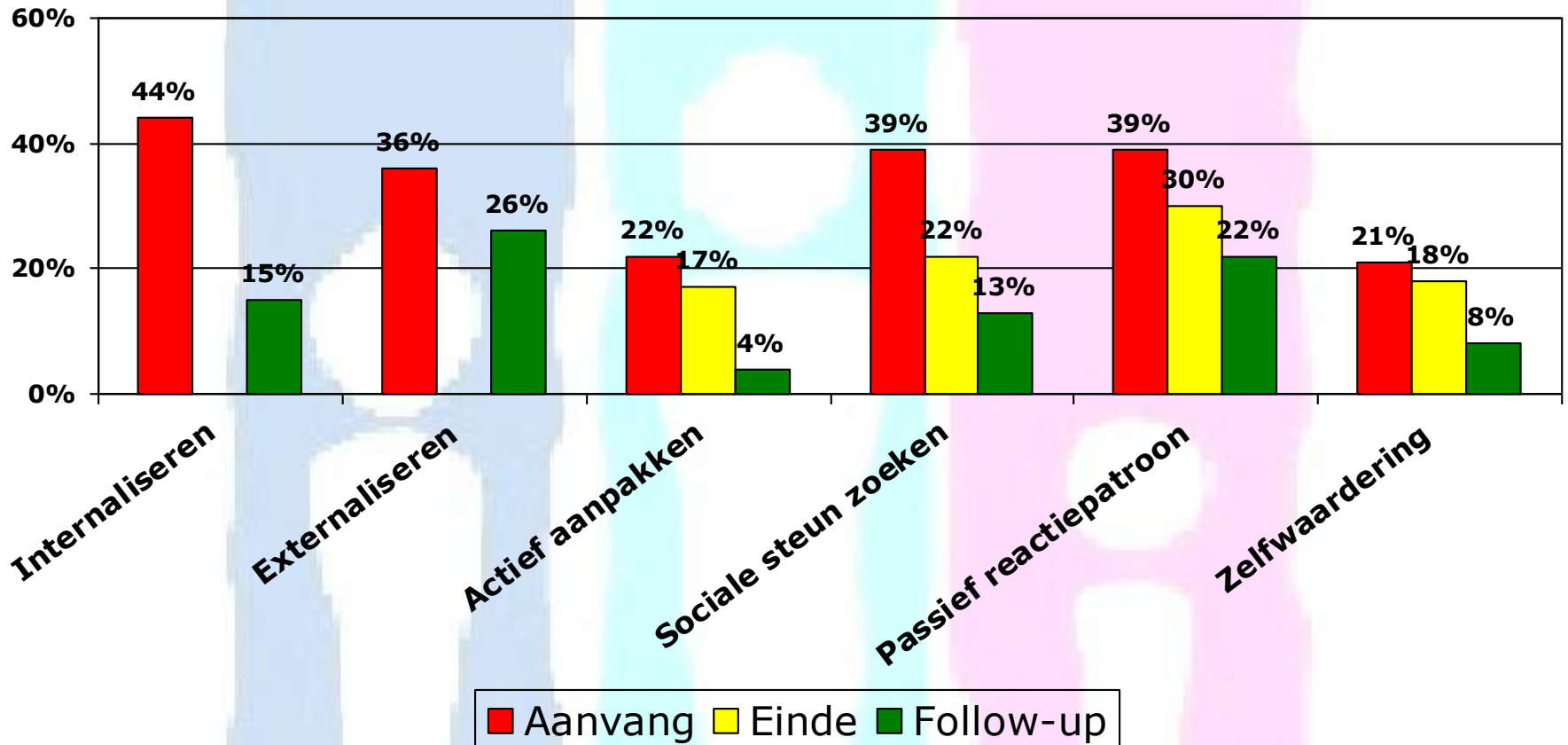
Kwaliteit van de logistiek

Vragenlijst	T1	T2	T3	T1-(T2)-T3
Probleemgedrag	96%	nvt	73%	70%
Coping	93%	84%	48%	41%
Zelfbepaling	98%	88%	75%	66%
Zelfwaardering	98%	89%	75%	68%
Competenties leefgebieden	98%	nvt	75%	73%

Respons	T1	T1-T2	T1-T2-T3
Goed	≥ 90%	≥ 80%	≥ 80%
Voldoende	≥ 70%	≥ 60%	≥ 60%
Onvoldoende	≤ 70%	≤ 60%	≤ 60%

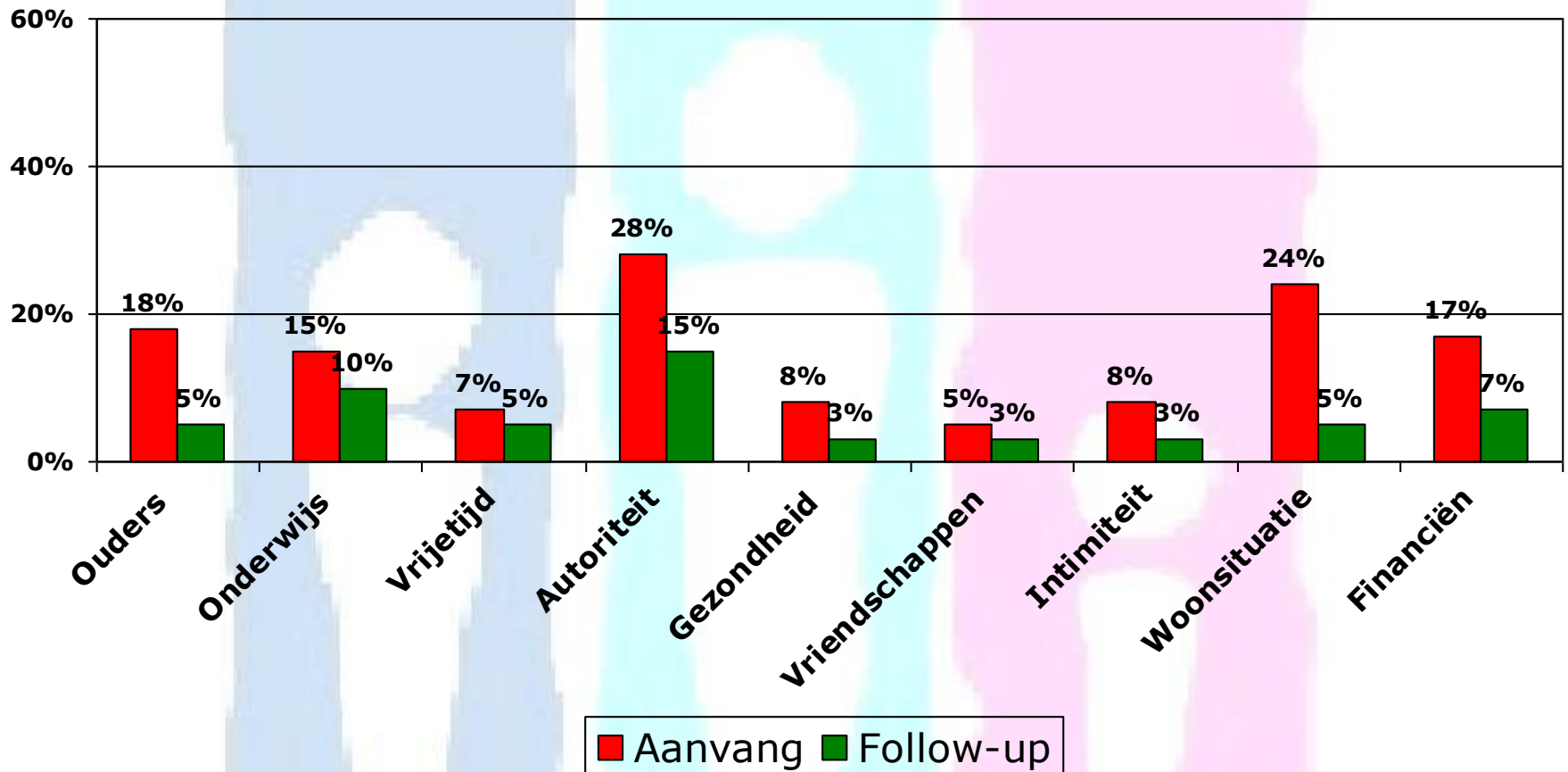
Resultaten 1

Probleemgedrag, coping-gedrag en zelfwaardering
% problemen bij aanvang, einde en follow-up

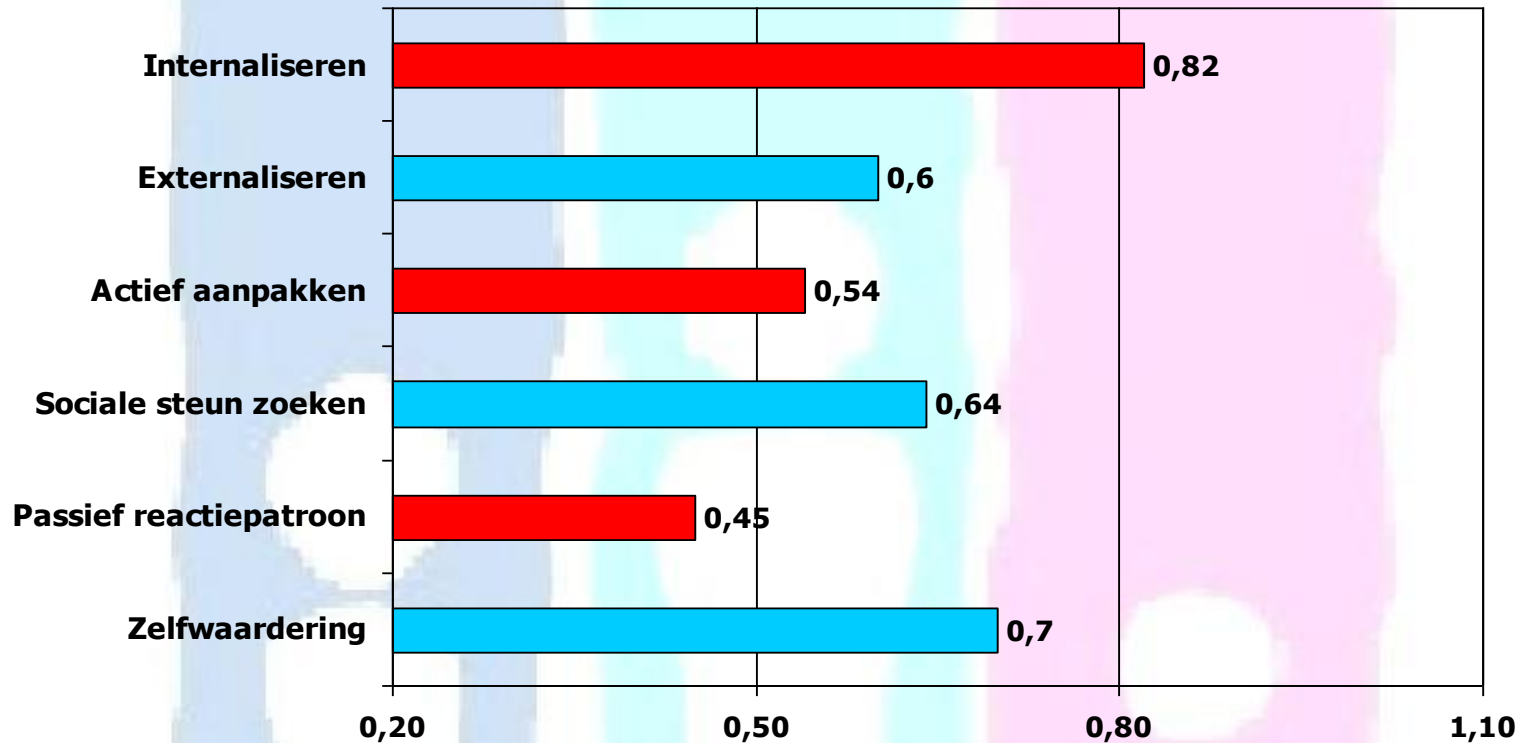
Resultaten 2

Competenties leefgebieden
% problemen bij aanvang en follow-up

Resultaten 3

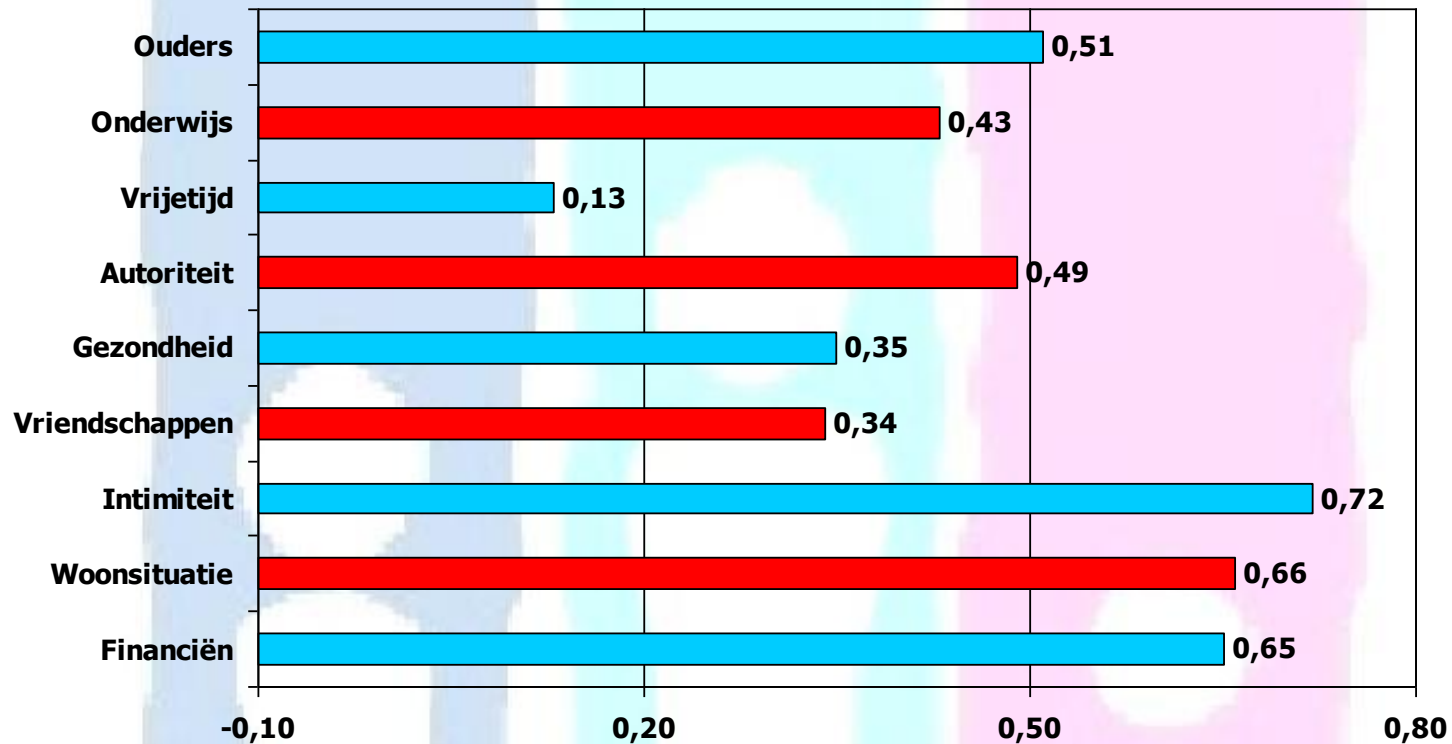
Veranderingen in problemen (effectgrootte)

Effectgrootte	Betekenis
groter of gelijk aan 0,80	Groot effect
Van 0,50 t/m 0,79	Middelgroot effect
Van 0,20 t/m 0,49	Klein effect
Kleiner dan 0,20	Verwaarloosbaar effect

Resultaten 4

Veranderingen in competenties leefgebieden (effectgrootte)

Effectgrootte	Betekenis
groter of gelijk aan 0,80	Groot effect
Van 0,50 t/m 0,79	Middelgroot effect
Van 0,20 t/m 0,49	Klein effect
Kleiner dan 0,20	Verwaarloosbaar effect

Conclusies

- Gedragsverandering bereikt
- Positief coping-gedrag (actief aanpakken, steun zoeken) neemt toe
- Negatief coping-gedrag (passieve reactiepatronen) neemt af
- Zelfwaardering neemt toe
- Competenties in leefgebieden zijn verbeterd
- Trede 3 op de Effectladder is bereikt
- De Tukker ligt op koers!
- Past in de lijn van hernieuwde aandacht voor ervaren leren (o.a. vergelijkbare resultaten bij zorgboerderijen)

Aandachtspunten en aanbevelingen

- Indiening bij databank NJI
 - Beschrijving en onderbouwing nog verbeteren
- Vragenlijsten als onderdeel van de methodiek
 - Bespreken met jongeren = algemeen werkzame factor
- Logistiek nog beter bewaken
 - Streven naar 80% respons op alle momenten
- Zoeken naar werkzame factoren
 - Wat werkt bij wie waarom (de 5 W's)
- Uitvoering interventie meten
 - Behandelintegriteit: doen we wat we moeten doen?
- Maatschappelijk relevante indicatoren
 - Inbedding in school- en werktrajecten
- Meerdere informanten
 - Ouders? Behandelaars?
- Controlegroep
 - Stapje hoger (trede 4 Effectladder)